

6.SINIF YENİ SOSYAL BİLGİLER DERS PROGRAMI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

AN EVALUATION ON THE 6TH YEAR NEW SOCIAL SCIENCES COURSE CURRICULUM

Hakkı YAPICI *

Özet

2006–2007 eğitim-öğretim yılı itibariyle uygulamaya konulmuş olan 6. sınıf Sosyal Bilgiler programı, gerek içerik gerekse uygulanış açısından önceki programa nazaran bazı temel farklılıklar içermektedir. Bu çalışmada, yeni program çeşitli açılardan incelenmiş, genel anlamda bir değerlendirme yapılmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Ders Programı, Eğitim

Abstract

Both as a matter of content and practice there are a lot of disparities in the last social sciences programme of sixth class, that has been put into practice by 2006–2007 education year. in this study, the new programme has been analyzed in details and an evaluation study has been practised on it generally.

Key Words: Social Sciences, Course Curriculum, Education

1) GİRİŞ:

Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından hazırlanan 2006–2007 Eğitim-Öğretim yılında uygulamaya konulan Sosyal Bilgiler 6.sınıf programının amacı, 21. yüzyılın çağdaş, Atatürk İlke ve İnkılaplarını özümsemiş, Türk tarihini ve kültür değerlerini benimsemiş, insan haklarına saygılı, yaşadığı

* Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yakınçağ ABD., Doktora Öğrencisi.

çevreye duyarlı, bilgiyi deneyimlerine göre yorumlayıp, sosyal ve kültürel bağlam içinde oluşturan, kullanan ve düzenleyen, sosyal katılım becerileri gelişmiş, sosyal yaşamda etkin, üretken, haklarını ve sorumluluklarını bilen, karşılaştığı problemler karşısında çözümler bulan, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarını yetiştirmektedir.

Türkiye, aday olduğu Avrupa Birliği'ne girme hazırlığı içinde eğitim sistemini Avrupa ülkelerinin standartlarına çıkarmayı hedeflemektedir.¹ Bu hedefe yönelik çalışmalar eğitim sistemimizde kendini göstermekte uygulanan programlar da bu hedefe uygun hale getirilmektedir ki yeni programın öncelikli amacı da budur.

2) DEĞERLENDİRME:

"Yaşantı ürünü kalıcı izli davranış değişikliği" ²olarak tanımlanabilecek olan öğrenme, öncelikle öğrenci merkezli bir anlayışla yapılandırıcılık yaklaşımını esas almaktadır ki, öğrenciyi ve öğrenmeyi merkeze alan yeni Sosyal Bilgiler programında, bilişsel bir yaklaşım olarak tanımlanabilecek yapılandırmacı yaklaşımla birey, öğrenme sürecini kendi yaşantılarından hareketle yapılandırmaya sevk edilmekte, bu doğrultuda da bilginin güncellenmesini en üst düzeyde tutabilecek olmakla dikkate değerdir.

Yeni programda, önceden belirlenmiş kazanımlara ait konu sınırlaması yerine, kazanımların ön gördüğü bir içerik sıralaması yapılmıştır. Bu değişiklikte, öğretici, öğrencide oluşturulması beklenen kazanımları gerçekleştirmek için çevre faktörlerini, öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve beklentileri ile onların hazır-bulunmuşluk seviyelerini dikkate alarak, Türk Milli Eğitiminin genel amaçları ve temel ilkeleri ışığında çalışmalarına yön verebilmektedir. Bu anlamda yeni program, öğrenci etkinlik merkezli bir öğretim stratejisi belirlemiş olmakla birlikte, öğretmenin bu ilişkideki rolünü de ön plana taşımakla kayda değer bir görüntü içerisinde ki, öğretmenin öğretim

¹ Mehmet Şişman, Eğitim Bilimine Giriş, Pegem A Yayıncılık, Ankara 2006. s.132

²Yahya Akyüz ,İsmail Doğan vd., Öğretmenlik Mesleğine Giriş, (Editör Yüksel Özden), Pegem A Yay., Ank.,2004, s.7

faaliyeti süreci içerisindeki rolü dikkate alınınca bu yaklaşım daha anlamlı bir hal almaktadır.³

Yeni programda öğretmen, zaman zaman derslerde öğrencilere günlük hayatta karşılaştıkları sosyal problemleri sorarak, onların bu sorunlar karşısında neler yaptıklarını öğretmeye sevk edilmekte, aynı şekilde önemli tarihi olayları da öğrencilere bir problem olarak sunmayı bir strateji olarak uygulamaya yönlendirilmektedir. Örneğin; Türk tarihinde çok önemli bir yere sahip olan “Çanakkale Zaferi” her türlü zorluğa karşı nasıl kazanıldı? Bu büyük zaferin kazanılmasında Türk milleti hangi şartlar altında, nasıl fedakârlıklarda bulundu? vb. sorular aracılığıyla öğretmen öğrencilerin Çanakkale Savaşı ile ilgili bilgi ve kaynak toplamalarına destek verebilecek, onların bu zaferle ilgili görüşlerini değerlendirip, sınıf ortamında tartışmaya açıp, daha sonra da öğrencilerden bir rapor isteyebilecektir. Bu şekilde öğrenciler hem konuya hâkim olacak hem de vatan ve millet sevgisini daha iyi kavrayabileceklerdir.

Bilindiği üzere, bilim ve teknolojiadaki gelişmeler, eğitim alanında olduğu gibi hayatın her aşamasında varlığı her geçen gün yadsınamaz bir gerçeklikle karşımızdadır. Bu gerçek, yeni programda ihmal edilmemiş, aşağıda daha ayrıntılı olarak ele alınacak olmakla birlikte, eğitim teknolojileri ve materyalleri tüm çeşitliliği ile öğretici ve öğrencilerin kullanımına sunulmuştur.

Yeni programla birlikte Sosyal Bilgiler dersinde öğretmen, haritalar, fotoğraflar, filmler, tarih ve Sosyal Bilgiler benzeşim programları, CD- Rom’lar, çoklu ortam (multimedya) gibi destekleyici aktivitelerden yararlanarak konuları daha anlaşılır bir yöntemle işlemeye özen göstermektedir. Program çoklu ortam aktivitelerini bünyesinde barındırıyor olmakla, görsel malzemeyi de öğretim materyali içerisine katmakla, gösteri tekniğini Sosyal Bilgiler

³ Nitekim Ö.Demirel; (Planlamadan Değerlendirmeye Öğretme Sanatı, Pegem A Yay., Ank.,1999,s.190)

“ Sınıfın iyi yönetilmesi eğitimde başarılı olmak için ilk adım olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle, öğretmenin liderlik yönü ön plana çıkmakta ve grup dinamizmini bilmesi önem kazanmaktadır. Bu bağlamda yönetim ile öğretim birbiriyle bağlantılı olmaktadır. Bir bakıma, sınıf yönetiminde başarılı olanlar genellikle iyi öğretmen özelliklerini taşımaktadırlar.” demektedir.

dersine taşımakla da bizce oldukça başarılıdır ki, gösteri tekniği yöntemi⁴ ile öğrencilere daha kalıcı bir bilgi transferi gerçekleştirilebileceği açıktır.

Yeni programda, üniteler işlenirken öğrencilerin planlanmış becerileri kazanmaları için bol bol alıştırmalar yaptırılmakta, öğrencinin öğretim yaşantılarıyla doğrudan etkileşerek deneyim kazanması hedeflenmektedir ki, eğitimde verimlilik açısından bu yaklaşım bizce oldukça yerindedir.⁵

Yeni Sosyal Bilgiler programında öğretmene üç türlü ilişkilendirme sunulmaktadır. Bunlar üniteler arası ilişkilendirme, dersler arası ilişkilendirme ve ara disiplinlerle ilişkilendirmedir. Programda, 6. sınıf Sosyal Bilgiler dersinde öğretmen bu ilişkilendirmeleri farklı örneklerle sık sık kullanmaya, diğer branş öğretmenleri ile de bir araya gelerek iş birliği ortamı oluşturmaya teşvik edilmektedir.

Programda yeni etkinlikler planlanırken ünite kazanımları, değişik öğrenme yöntemleri ve farklı zekâ türlerine sahip öğrencilerin, ilgi, yetenek ve ihtiyaçları dikkate alınmakta, öğretmen hazır bilgiyi verme yerine, öğrencilerin anlam kurmalarına ortam hazırlamaktadır. Öğrencilere düşündürücü sorular sorularak fikirleri alınmakta, sınıf ortamında uygun tartışma ortamı sağlanarak doğru bilgilere ulaşma imkânı verilmektedir. Bu şekilde öğrenciler demokratik beceri ve değerlere sahip bilimsel düşünmeyi bilen, insan haklarına saygılı, arkadaşları ile işbirliği içinse aktif görev üstlenen, Cumhuriyet sevgisi ve demokrasi anlayışı gelişmiş, hakların bilen ve sorumluluklarını yerine getiren bilinçli vatandaşlar olarak geleceği göğüsleyeceklerdir.

⁴Nitekim M.Calp., (Türkçe Öğretimi, Eğitim Kitabevi, Konya, 2005, s.255) " Gösteri yöntemi, öğrencilerin öğrenme konularına karşı güdülenmelerinde önemli bir etkiye sahiptir. Bu yöntem, çalışmaların çeşitlenip renklenmesi ve böylece öğrencilerin eğitim-öğretim etkinliklerine istekli olarak katılmalarının sağlanması bakımından da önemli bir role sahiptir. Gösteri yöntemi hem göz hem de kulak yoluyla öğrenmeye imkân sağladığı için yalnızca konuşmaya dayanan yöntemlere göre daha etkilidir." demektedir.

⁵ Nitekim A. Aydın.(Gelişim ve Öğrenme Psikolojisi, Tekaç Eylül Yayınları, Ank., 2004, s. 282) "Öğretme-öğrenme sürecinde öğrencinin aktif olmasını tanımlayan katılım çok boyutlu bir kavramdır. Kısaca öğrencinin öğretim yaşantılarıyla doğrudan etkileşerek deneyim kazanması olarak kavramlaştırılabilecek olan katılım, eğitsel iletişimin en önemli ilkesidir. Bu nedenle öğrenciler derse katılmaları için yüreklendirilmeli ve bu yöndeki girişimleri olumlu yaşantısal deneyimlerle desteklenerek geliştirilmelidir." demektedir.

Eğitim - öğretim dönemi itibariyle, milli ve dini bayramlar, mahalli kurtuluş ve kutlama günleri, önemli olaylar, zamanında dikkatlere sunulmakta, belirli gün ve haftalardan faydalanılarak öğrencilerin tarihsel duyarlılığı, vatan ve millet sevgileri eski programa nazaran daha güçlü hale getirilmeye çalışılmaktadır. Aynı zamanda program, öğrencilerin zihinleri güncel meselelerle meşgul olduğu zamanlarda ve dönem başında planlanmış dersin pek verimli olmadığı durumlarda öğretmene güncel konular üzerinden açıklamalar yapma fırsatı vermekle ve öğrencileri bu konular ile ilgili değişik projelere ve ödevlere yönlendirme imkânı vermiş olmakla da eski programa nazaran bizce daha net bir içerik taşımakla karşımızdadır.

Programda, öğretmen, müfredata uygun olmak kaydıyla inceleme gezileri (tarihi yapılar, turistik yerler, iş yerleri, fabrikalar, sanayi kolları, camiler, müzeler, sanat sergileri vb.) yapmaya ve bu geziler aracılığıyla öğrencileri hem eğlendirmeye hem de bilgiyi görsel platforma taşımak suretiyle somut hale getirmeye yönlendirilmektedir. Yine bu aktivitelerde öğrencilerin doğal ve tarihi çevreyi koruma bilinci kazanmaları, sanat zevki ve estetik duygularını geliştirmeleri hedeflenmekte, öğrencilere buldukları yerlerde, cami, medrese, türbe gibi eserlerde kitabe varsa bu onlara araştırma projesi olarak verilmektedir.

Program, öğrencilere ünitelerin yapısına uygun olan değerlendirme materyalleri ve teknikleri sunmakta, öğrencilerin bildiklerini gerçekçi bir değerlendirmeyle ortaya koymalarını sağlamaya yönelmekte, uygun değerlendirme ölçütleri aracılığıyla öğrencilerin neyi bilmediğini değil, ne bildiklerini göstermeyi amaçlamakla kayda değerdir ki, öğrenme sürecinde değerlendirmenin oldukça önemli bir aşama olduğu asla unutulmamalıdır. Yeni Sosyal Bilgiler programında ölçme değerlendirme ögesinde hedef davranışların ayrı ayrı test edilip istendik davranışların ne kadarının kazandırıldığı ve yapılan eğitimin kalite kontrolü ön plana çıkarılmaktadır ki bu yaklaşım tarzı öğretimin verimliliği açısından oldukça önemlidir. Bir diğer ifade ile değerlendirmede geleneksel yöntemlerle, alternatif değerlendirme yöntemlerini birlikte kullanan yeni program, eski programa nazaran daha

⁶ Nitekim Özcan Demirel, Zeki Kaya vd., (Eğitim Bilimine giriş, Pegem A Yayıncılık, Ank., 2006, s.18) "Eğitim programının ölçme değerlendirme ögesinde yapılacak bir değişikliğin programın hedef, içerik ve öğrenme-öğretme sürecini etkileyebileceği söylenebilir." demektedir.

yararlı olacaktır. Yeni programda önerilen değerlendirme yöntemleri ve araçları; gözlem, performans ödevleri, görüşmeler, öz değerlendirme ölçekleri, öğrenci ürün dosyaları (portfolyo), projeler, posterler, çoktan seçmeli, eleştirmeli, boşluk doldurmalı, açık uçlu sorulardan oluşan testlerden oluşmaktadır. Öğretmen geleneksel değerlendirme araç ve yöntemlerini kullandığında, öğrencilerde ırsak düşünmeye yol açan özellikle ırsak sorular sormalıdır. Bazı öğrenciler gurup tartışmalarında sessiz kalabilirler ancak, bu öğrencilerden bazıları çok iyi müzik aleti kullanabilir, bazıları da iyi resim yapabilir.⁷ Görüldüğü gibi, yeni program bu sorunu çözme doğrultusunda daha somut açılımlar içermekte, çok farklı ölçme araçlarını kullanmakta, böylece öğrencilere öğrendiğini gösterme şansını vermektedir.

Sosyal Bilgiler ünitelerinde; tarih, coğrafya, sosyoloji, ekonomi, antropoloji, psikoloji, felsefe, siyaset bilimi ve hukuku gibi sosyal bilimler ve insan hakları ve vatandaşlık bilgisi konuları bir bütün olarak ele alınmıştır. Sosyal Bilgiler öğretmeni de yeni programa göre, konuları tarih ünitesi, coğrafya ünitesi, insan hakları ve vatandaşlık ünitesi diye ayrı ayrı değil çok yönlü olarak işlemeye sevk edilmektedir.

İlköğretim Sosyal Bilgiler öğretim programı haftada üçer ders saati olmak üzere 108 saatlik bir süre içerisinde işlenecek düzeyde hazırlanmıştır. Bu süre, programda bahsi geçen konu başlıkları ve bu konulardan hareketle öğrencilerde oluşması beklenen kazanımlar dikkate alındığında oldukça yetersiz görünmektedir. Şöyle ki; Sosyal Bilgiler ders müfredat programının yoğunluğu, programın getirdiği bir kısım yeniliğin uygulanma süreci (gezi, gözlem, araştırma vb.) tavsiye edilen süreden daha fazla süreyi gerektirmektedir. Bir diğer ifade ile kazanımları gerçekleştirmek için eğitim ortamında harcanan zaman, önemli değişkenlerden biridir. Zaman, öğrenciye kazanımları vermek için ayrılan süredir. Zaman, kazanımların sayısına, düzeyine ve öğrencinin öğrenme hızına göre ayarlanmalıdır. Program yapılırken kazanımlar için ayrılan zamanın üzerine % 10 ile %20'lik bir zaman daha eklenmelidir; çünkü öğrenme eksiklerini gidermek ve öğrenciye yardım etmek için ek bir zamana ihtiyaç duyulabilir. Bundan başka bazı ünitelerini yakın zamandan uzağa doğru işlenmesi de gerekebilir. Söz gelişi ulusal ve dini bayramlar, fuarlar, sergiler, belirli gün ve haftalar ilköğretimde zamanında işlendiğinde daha etkili olabilir. Okulun, dönemin, derslerin başlama ve bitiş

⁷ <http://ttkb.meb.gov.tr>, Sosyal Bilgiler 6-7. Sınıflar Programı ve Kılavuzu, s.10

süreleri bölgelerin, kentlerin, kasaba ve köylerin belli özelliklerine göre düzenlenebilir.⁸ Netice itibari ile Sosyal Bilgiler dersinin zengini içeriğinin gerektiği gibi kavratılması adına haftada üç saat olması tavsiye edilen ders süresinin asgari dört saate çıkarılması bizce daha uygun olacaktır.

Sosyal Bilgiler öğretiminde genellemelerin geliştirilmesinde farklı metotlar uygulanmaktadır. Bu metotlardan en önemlileri tümevarımsal yaklaşım, tümdengimsel yaklaşım ve problem çözme-araştırma incelemeye dayalı yaklaşımlardır. Bu kazanımın elde edilmesinde öğretici önemli bir etken olarak karşımıza çıkmaktadır ki yeni program bu ihtiyacı giderme yönünde oldukça etkilidir.

Sosyal Bilgiler dersinin öğretilmesinde harita ve atlas gibi öğretim materyalleri öğrencilerin mekânı algılamasında son derece önemli bir rol oynar. Programda, öğrencilere harita ve atlas kullanım becerisi kazandırılırken, onların gelişimsel özellikleri dikkate alınmakta, bu doğrultuda, özellikle soyut düşünme becerisinin geliştiği 6. sınıflarda, haritaların diğer yönleri üzerinde durularak ölçek ve değişen ayrıntılar, harita çeşitlerini tanıma, harita üzerinde verilen bilgiyi okuma-yorumlama ve yeni bilgiler aktarma konusunda sunulan yaklaşımlar ileriye dönük bilgi transferinin gerçekleşmesinde gözden uzak tutulmamaktadır. Aynı zamanda, programda, bu beceriler kazandırılırken kullanılacak harita ve atlaslar öğrencilerin günlük hayatlarında karşılaşılabilecekleri ve pratik olarak kullanabilecekleri türden seçilmiş olmakla, hedeflenen kazanımların gerçekleştirilmesini desteklemektedir.

Yeni Sosyal Bilgiler programında öğrencilerde geliştirilmesi düşünülen en önemli erdemlerden biri de girişimciliktir. Girişimciler yenilik yapan, riski almadan korkmayan, hızlı karar verebilen, yapacağı işte kararlı ve azimli olan kişilerdir. Girişimcilik, yeni kaynaklarla, yeni teknolojilerle toplumu tanıştıırır ve bu sayede daha önce kullanılmayan veya daha az kullanılan kaynaklar ekonomiye kazandırılır ve üretimde artış meydana gelir." *Eğitim, insanların buldukları yerde durarak her halükarda öğrenmek durumunda kaldıkları bilgiler, ya da parayla alınmış diplomalar değil; düşünen, araştıran, anlayan, değerlendiren, çözüm üreten, uygulayan, vizyonu olan ve sürekli gelişen insanı kapsar*"⁹ Yeni

⁸ Bkz., Veysel Sönmez, Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı, Anı Yayıncılık, Ank., 2001, 154 -155

⁹Sait Akbaşlı, Ömer Üre vd., Eğitime Yeni Bakışlar I, (Editör: Ali Murat Sünbül), Mikro Yay., Ank., 2002, s.203

programda öğrencilere girişimciliğin yaşantılarında çok önemli olduğu benimsetilerek, onların hangi alanlarda girişimde bulunabilecekleri tespit edilmek suretiyle onların düşünce ufukları genişletilerek, geleceğe daha ümitli bakmaları sağlanmaya çalışılmaktadır ki, bu yaklaşım statik bir öğrenci modelinden dinamik bir öğrenci modeline geçişte önemli bir rol oynayabilecektir.

Sosyal Bilgiler dersinin zengin içeriği, daha fazla sorgulayan bireyler yetiştirmeyi hedeflemekle kendi kültürünü ve tarihini ilk elden öğrenme fırsatını öğrencilere araştırma tekniği üzerinden vermeye çalışmaktadır. Bu Türk Eğitim Sistemi açısından oldukça önemli bir boşluğu doldurmak adına dikkate değerdir. Çünkü; zengin bir tarihsel geçmişe ve coğrafi konuma sahip olan ülkemiz, dünyada kıta özelliği gösteren ender ülkelerden biridir. Ancak; bu zenginlik büyük ölçüde yabancılara tarafından araştırılmıştır. Bu açıdan, ülkemizin biyolojik zenginliğinin araştırılmasına, korunmasına ve bulguların belgelendirilmesine büyük ihtiyaç vardır. Öğrencilerimizin dikkatlerini bu alanlara yönlendirirsek onlarda araştırmacı ruhu geliştirebiliriz. Burada öncelikli konu, ilgi uyandırmaktır. İnsanların ilgi duymadıkları konu hakkında yaratıcı sonuçlar koymaları beklenemez.¹⁰ Öğrencilerin öğrendiği bir konuda kendilerine özgü çıkarımlarda bulunmaları öğrenmelerinde oldukça önemli bir aşamadır. Eleştirel düşünme, yalnızca "bilmek" ten fazlasını gerektirmektedir ki yeni programda, 'bir konuya çözüm getirmek, karar vermek ve hayal yoluyla düşünce ve fikir üretmek için kullanılan yaratıcı bir teknik olan, beyin fırtınası,¹¹ tekniği oldukça etkin oranda gerçekleştirilmeye çalışılmaktadır. Bu doğrultuda, program özellikle öğrencilerin çıkarımda bulunmalarına fırsat sağlamakta, onlara günlük hayattan farklı olay örnekleri vererek çıkarımda bulunmaları istenmektedir ki bu sayede öğrencilerin olaylarla ilgili çıkarımlarda bulunarak hayal dünyaları ve yorum kabiliyetleri azami ölçüde gelişecektir.

Demokratik, modern toplumlarda eğitimin en önemli hedeflerinden birisi kişinin kendini çevresindekilere kabul ettiren, öz güvene sahip, topluma

¹⁰ Bkz., Osman Özsoy, Etkin Öğrenci, Etkin Öğretmen, Etkin Eğitim, Hayat yay., İst., 2003, s.144 -145.

¹¹ Özcan Demirel, Planlamadan Değerlendirmeye Öğretme Sanatı, Pegem A Yayıncılık, Ank., 1999, s. 91

katkıda bulunan üretken bir birey olarak yetişmesidir. Bu anlamda yeni program, öğrencilerin toplumsal olaylara ilgi duymalarını, sorunların farkında olmalarını, gerektiğinde hem kendi hem de başkalarının iyiliği için harekete geçebilmelerini, toplum ve çevre sorunlarına duyarlı olmalarını temin etme yönünde eğitimde sosyal katılım ilkesini göz ardı etmemektedir.

Yeni Sosyal Bilgiler programında oldukça önemli bir yer teşkil eden hususlardan biri de yaratıcılıktır. Programda öğrencilerin yaratıcı becerilerinin geliştirilmesi bu anlamda ön planda tutulmuş, öğrencilere her türlü imkânlar sunularak üretici olmaları düşünülmüştür. Ayrıca öğrencilerde yaratıcılık becerisinin geliştirilmesini sadece sınıf içi etkinliklerle değil, okul ortamı ve öğrencinin okul dışındaki zamanlarında da destekleyerek sağlamayı hedefleyen yeni program, etkin öğretim sürecini gerçekleştirme noktasında eski programa nazaran daha faydalı olabilecektir.

3. SONUÇ

Yeni Sosyal Bilgiler programı, öğrenci etkinlik merkezli, bilgi ve beceriyi dengeleyen, öğrencinin kendi yaşantılarını ve bireysel farklılıklarını dikkate alarak çevreyle etkileşimine olanak sağlayan yeni bir anlayışı yaşama geçirmeyi hedeflemiş olmakla dikkate değerdir.

Eğitimde öğrencilere daha fazla düşünme, tartışma ve araştırma ortamı sağlayan, öğretmenlere hızla değişen ve gelişen bilgi teknolojileri ve güncellenen tarih konularını takibe sevk eden yeni program, bu noktalardan kayda değer bir görüntü sergilemektedir.

Program, zaman ve kavram öğretimi noktasında bir kısım eksiklikler taşıyor olmakla birlikte, uygulanabilirlik açısından oldukça akıcı ve sistematik bir yaklaşımı da beraberinde getirmiş olmakla da karşımızdadır.

Sonuç olarak, yeni programın, Türk Milli Eğitiminin genel hedefleri doğrultusunda, Atatürk İlke ve İnkılaplarını özümsemiş, Türk tarihini ve kültür değerlerini benimsemiş, insan haklarına saygılı, yaşadığı çevreye duyarlı, bilgiyi deneyimlerine göre yorumlayıp, sosyal ve kültürel bağlam içinde oluşturan bireylerin yetişmesine büyük ölçüde katkıda bulunacağına inanmaktayız.

Şüphesiz ki, bahsi geçen hedeflerin gerçekleşmesi, programın uygulayıcıları olarak biz öğretmenlere büyük sorumluluklar yüklemektedir. Programın başarısı veya başarısızlığı uygulama noktasında ortaya çıkacağından bizlere düşen bilimsel bir zemine sahip yeni programı hakkıyla anlamak ve uygulayabilmek olmalıdır.

KAYNAKLAR

Akbaşı, S. ve diğer. (2002) Eğitime Yeni Bakışlar I, (Editör: Ali Murat Sünbül), Mikro Yayıncılık, Ankara.

Akyüz, Y. ve diğer. (2004) Öğretmenlik Mesleğine Giriş, (Editör Yüksel Özden), Pegem A Yayıncılık, Ankara.

Aydın, A. (2004) Gelişim ve Öğrenme Psikolojisi, Tekağaç Eylül Yayınları, Ankara.

Calp, M. (2005) Türkçe Öğretimi, Eğitim Kitabevi, Konya.

Demirel, Ö. (1999) Planlamadan Değerlendirmeye Öğretme Sanatı, Pegem A Yayıncılık, Ankara.

Demirel Ö. ve diğer. (2006) Eğitim Bilimine Giriş, Pegem A Yayıncılık, Ankara.

<http://ttkb.meb.gov.tr>, Sosyal Bilgiler 6-7. Sınıflar Programı ve Kılavuzu.

Özsoy, O. (2003) Etkin Öğrenci, Etkin Öğretmen, Etkin Eğitim, Hayat Yayınları, İstanbul.

Sönmez, V. (2001) Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı, Anı Yayıncılık, Ankara.

Şişman, M. (2006) Eğitim Bilimine Giriş, Pegem A Yayıncılık, Ankara.